

พฤติกรรมการสื่อสารและการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในการทำงานของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น

Communication Behaviors and Social Network Uses for Working of
the Nation News Agency's Reporters

ลินดา กองเซ็น * และ ศศิพรรณ บิลมาโนชญ์ **

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการสื่อสารและการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงาน ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น (2) เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงานของผู้สื่อข่าวเนชั่น โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น จำนวน 11 โด๊ะข่าว ได้แก่ 1) การเมือง 2) ความมั่นคงเศรษฐกิจ 3) ต่างประเทศ 4) สังคม 5) การศึกษา 6) อาชญากรรม 7) ราชนาถัก 8) ระวังภัย 9) ภูมิภาค 10) บันเทิง และ 11) กีฬา โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้สื่อข่าวมาโด้ละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 110 คน การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ T-Test และ One Way ANOVA ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (55.5%) และมีอายุระหว่าง 26-30 ปี (28.2%) โดยส่วนใหญ่เป็นผู้สื่อข่าวจากโด้ข่าวต่างประเทศและจากโด้ข่าวระวังภัยจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 16.4

2. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น พบว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมใช้บริการมากที่สุดคือ เฟซบุ๊ก (Facebook) โดยมีความถี่ในการใช้ทุกวันๆ ละมากกว่า 3 ชั่วโมง โดยส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในที่ทำงาน ใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ช่วงเวลาระหว่าง 20.01-00.00 น. นอกจากนี้ ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างสมัครเป็นสมาชิกเครือข่ายสังคมออนไลน์สมัครเล่นด้วยตนเอง และได้เข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่า 4 ปีขึ้นไป โดยส่วนใหญ่มีการติดต่อสื่อสารกับสมาชิกในเครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 500 คนขึ้นไป ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยชื่อบัญชีเพียง 1 ชื่อ และโทรศัพท์มือถือเป็นอุปกรณ์ที่นิยมใช้ในการสื่อสารเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสารกับบุคคลที่รู้จัก ซึ่งเนื้อหาหรือข่าวสารที่ส่วนใหญ่นิยมแชร์กันในเครือข่ายออนไลน์เป็นเรื่องราวส่วนตัว อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว ทั้งนี้ ผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงและการกระจายข่าวสารในการทำงาน โดยส่วนใหญ่มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการส่งข่าวสำหรับการทำงานทุกวัน รวมทั้งยังใช้ในการติดต่อกับแหล่งข่าวต่างๆ ครึ่งอีกด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าผู้สื่อ

* ลินดา กองเซ็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการสื่อสาร คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

** ศศิพรรณ บิลมาโนชญ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการสื่อสาร คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ข่าวส่วนใหญ่เคยนำข้อมูลจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ไปใช้ในการทำข่าว และพบว่าผู้สื่อข่าวบางคนได้ใช้ข้อมูลจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ไปใช้ในการนำเสนอข่าวทุกวัน โดยส่วนใหญ่จะมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูลจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ทุกครั้งก่อนที่จะนำข้อมูลไปใช้ และหากไม่สามารถยืนยันความถูกต้องได้ก็จะไม่นำข้อมูลนั้นไปนำเสนอเพื่อเป็นข่าว

3. การใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น พบว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวระดับมากที่สุดคือ ด้านการรับทราบข้อมูลได้รวดเร็ว รองลงมา คือ ด้านการแบ่งปันความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ง่าย โดยมีการใช้ประโยชน์น้อยที่สุดในด้านการแสดงความคิดเห็นที่มีความเป็นตัวของตัวเอง

4. จากการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น จำแนกตามลักษณะทางประชากร พบว่า ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่มีเพศ อายุ แยกต่างหาก มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน และพบว่า ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่มีสังกัด (โต๊ะข่าว) ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน

5. จากการเปรียบเทียบการใช้จากประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงานของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นจำแนกตามลักษณะประชากร พบว่า ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่มีเพศ อายุ และสังกัด (โต๊ะข่าว) แยกต่างหาก มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน

Abstract

The study of Communication behaviors and social network uses for working of the Nation News Agency's reporters" aims to (1) study behaviors in using the social network of The Nation's reporters and (2) study the social network use in working of

The Nation's reporters. The data is collected from the sample group of The Nation's reporters in 11 departments including 1) Political News, 2) Stability and Economic News, 3) International News, 4) Social News, 5) Education News, 6) Crime News, 7) Royal Court News, 8) Danger Prevention News, 9) Regional News, 10) Entertainment News and 11) Sports News. Ten reporters from each department are selected as the sample group, a total of 110 reporters. A questionnaire is used to collect data. The statistics used for analysis are numbers, percentage, mean and standard deviation by using T-Test and One Way ANOVA for a hypothesis test.

The result revealed that

1. 55.5% of the Nation News Agency's reporters is female, at the age of 26-30 years old (28.2%). Most reporters are from the International News Department and the Danger Prevention News Department which each Department is equal number at 16.4%

2. In terms of behaviors in using social network of The Nation News Agency's reporters, it showed that the most popular social network site amongst the sample group is Facebook. The frequency of use is every day and for more than 3 hours per day. Most of them use social network in workplaces. Social network is used between 20.01-00.00 hrs. Moreover, it found that the sample group registered for the social network membership themselves and they have been members of the social network for more than 4 years. They mostly have more than 500 contacts in the social network;

nevertheless, the sample group has only one account each to access the social network and the most popular device used in the social network communication is a mobile phone. They mostly use social network to contact the people they know. The content shared on social network is their personal lives and most of them also access social network for both their profession and personal uses. They use it to report and pass news every day and also use it to contact with the source of information infrequently.

For the use of information shared on social network for news making, we found that some of them use social network to broadcast news everyday by using it as a tool to connect their work with news broadcasting. Most of them investigate the information from the social network before using. If they cannot prove any facts or evidences, they will not use that information in the news.

3. The study found that the use of social network of The Nation News Agency's reporters is generally at the highest level, especially in receiving information quickly and followed by sharing an idea with other people easily. The minimal use of it is sharing personal opinion.

4. The comparison of behaviors in using social network of The Nation News Agency's reporters classified by demographic characteristics revealed that The Nation News Agency's reporters, who have different genders and ages, have the same behaviors in using social network. It also found that the reporters from different departments have different behaviors in using social network.

5. The comparison of social network use of The Nation News Agency's reporters classified by demographic characteristics revealed that The Nation News Agency's reporters, who have different genders and ages and are in different departments, have the same behaviors in using social network.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากรูปแบบการนำเสนอข่าวของสำนักข่าวต่าง ๆ ในปัจจุบันมีลักษณะที่แตกต่างและมีความหลากหลายมากขึ้น อันเป็นผลมาจากพัฒนาการทางเทคโนโลยีของระบบอินเทอร์เน็ต ที่ทำให้เกิดช่องทางการสื่อสารที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโทรศัพท์มือถือซึ่งสามารถรองรับการใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ที่ติดต่อสื่อสารออนไลน์ได้รับทราบข่าวสารและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันได้อย่างสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้นกว่าที่เคยเป็นมาในอดีตที่ผ่านมา

โดยเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Online Social Network) ได้ทำหน้าที่ในการเชื่อมต่อการสื่อสารระหว่างบุคคลในระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งส่งผลให้ผู้คนสามารถที่จะติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยน แบ่งปันข้อมูลตามประโยชน์ กิจกรรม หรือความสนใจเฉพาะเรื่องซึ่งกันและกัน เครือข่ายสังคมออนไลน์ จึงเป็นช่องทางการสื่อสารผ่านอุปกรณ์การสื่อสารที่เรียกว่า "สื่อใหม่" ที่ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นอย่างมาก เนื่องจากเครือข่ายสังคมออนไลน์นั้นเปรียบเสมือนว่าเป็นบริการพื้นฐานของเว็บไซต์ที่ผู้ใช้สามารถแสดงตนให้เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป แม้กระทั่งในการทำงานของนักสื่อสารมวลชน อย่างเช่น ผู้สื่อข่าวเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการทำงานด้านข่าวและทำให้เกิดประสิทธิผลสะดวกสบายและง่ายต่อการทำงานด้านนี้มากขึ้น

อย่างไรก็ตามสำนักข่าววันขึ้น ซึ่งเป็นผู้นำในการนำเสนอข่าวผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ มาตลอดระยะเวลา 5 ปี ดังจะเห็นได้จากในปัจจุบันมีผู้

ติดตามผ่านทวีตเตอร์ มากกว่า 2.5 ล้านคน เฟซบุ๊กเพจกว่า 1 ล้านไลค์ ที่แสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ในการปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัลมีเดียของเนชั่นกรุ๊ปอย่างชัดเจน “นี่คืออีกก้าวที่สำคัญทางด้านการสร้างสิ่งใหม่ๆ ในเครือเนชั่น ที่กำลังก้าวกระโดดสู่ความทันสมัยอย่างไม่หยุดยั้ง ภายใต้คำขวัญ IMAGINATION หรือ “จินตเนชั่น” ที่เน้นความสำคัญของนวัตกรรมจินตนาการและการก้าวล้ำนำยุคในสนามการแข่งขันดิจิทัลที่ร้อนแรงขณะนี้” (สุทธิชัย หยุน, 2557)

จากการให้ความสำคัญกับการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ของบริษัทเนชั่นกรุ๊ปดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารและการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น เนื่องจากการสื่อสารสังคมออนไลน์เป็นสื่อที่มีบทบาท และมีความสำคัญต่อการทำงานของนักสื่อสารมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทำงานของผู้สื่อข่าวในปัจจุบัน เนื่องจากการทราบถึงพฤติกรรมกรรมการสื่อสารและการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงานของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น สามารถก่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของสื่อออนไลน์ต่อการปฏิบัติงานด้านสื่อสารมวลชนได้อีกแง่มุมหนึ่ง และทำให้การศึกษาครั้งนี้เป็นประโยชน์และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้านข่าวให้กับวงการสื่อสารมวลชนของไทยได้ต่อไป

คำถามวิจัย

1. ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นมีพฤติกรรมกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างไร
2. ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงานอย่างไร

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น
2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงานของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัันมีพฤติกรรมกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน
2. ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัันมีการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงานแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาเฉพาะผู้รับข่าวสำนักข่าวเนชั่นทีวี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในช่วงปี พ.ศ.2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น หมายถึง ผู้ที่ทำงานหรือทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวประจำสำนักข่าวเนชั่น โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบข่าวในโต๊ะข่าว 11 โต๊ะ ได้แก่ 1) การเมือง 2) ความมั่นคงเศรษฐกิจ 3) ต่างประเทศ 4) สังคม 5) การศึกษา 6) อาชญากรรม 7) ราชสำนัก 8) ระวังภัย 9) ภูมิภาค 10) บันเทิง และ 11) กีฬา เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง สังคมออนไลน์ที่ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นมีการใช้เพื่อติดต่อสื่อสารสื่อกัน ซึ่งอาจมีการตอบโต้กันระหว่างผู้สื่อข่าวด้วยกัน ได้แก่ เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ไลน์ กูเกิ้ล ยูทูป ทวิตเตอร์ โซเชียลมีเดีย และ วอตซ์แอป เป็นต้น

พฤติกรรมกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง พฤติกรรมในการการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น ได้แก่ เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้บริการ ช่วงเวลาที่เข้าใช้บริการ ความถี่ในการเข้าใช้ ระยะเวลาในการเข้าใช้ สถานที่ที่ใช้ อุปกรณ์ในการเข้าใช้ สาเหตุที่ใช้ และกิจกรรมที่ทำผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

การใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงาน หมายถึง การนำข้อมูลข่าวสารจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ไปใช้ประโยชน์ในการทำงานด้านข่าวของผู้สื่อข่าวจากโต๊ะข่าวต่างๆ ของสำนักข่าวเนชั่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น
2. ทราบการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงานของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น
3. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารและการใช้ประโยชน์จากสื่อออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารและการใช้ประโยชน์จากสื่อออนไลน์ของสำนักข่าวอื่นๆ ได้ต่อไป

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นทั้งผู้สื่อข่าวในสถานีและผู้สื่อข่าวภาคสนามที่ทำงานในองค์กร อาคารเนชั่นทาวเวอร์ เขตบางนา กรุงเทพมหานครเท่านั้น ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น จำนวน 11 โด๊ะข่าว ได้แก่ 1) โด๊ะการเมือง 2) ความมั่นคงเศรษฐกิจ 3) ต่างประเทศ 4) สังคม 5) การศึกษา 6) อาชญากรรม 7) ราชสำนัก 8) ระวังภัย 9) กฎมภาค 10) บันเทิง และ 11) กีฬา โดยคัดเลือกมาโด้ะข่าวละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 110 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้สื่อข่าวที่มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และปฏิบัติงานที่อาคารเนชั่นทาวเวอร์จำนวน 110 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น ได้แก่ เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้บริการ ช่วงเวลาที่ใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ความถี่ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ระยะเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ อุปรกรณ์ที่ใช้ในการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และกิจกรรมที่ทำผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ (1) ข้อมูลลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น (2) ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น และ (3) ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้มีรายละเอียด ดังนี้

- สมมติฐานข้อที่ 1 ใช้ค่าสถิติ T-test เพื่อทดสอบพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน และใช้ One Way ANOVA เพื่อทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวของพฤติกรรมการสื่อสารของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่มีเพศ อายุ และสังกัดงาน แตกต่างกัน
- สมมติฐานข้อที่ 2 ใช้ค่าสถิติ T-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกันในการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงาน และใช้ One Way ANOVA เพื่อทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวของการใช้ประโยชน์จาก

เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงานของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่มีเพศ อายุ และสังกัดงานแตกต่างกัน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการศึกษาดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network Online)
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร (Communication Behavior)
3. ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อการสื่อสาร (Uses and Gratification Theory)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่ศึกษาเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (55.5% : 44.5%) และส่วนใหญ่มีอายุ 26-30 ปี ร้อยละ 28.2 โดยส่วนใหญ่เป็นผู้สื่อข่าวจากสังกัดโต๊ะข่าวต่างประเทศและโต๊ะข่าวรั้งภัยจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 16.4

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างๆที่ให้บริการ (ร้อยละ 27.3) โดยมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ทุกวัน (ร้อยละ 84.5) และในแต่ละวันมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่า 3 ชั่วโมง (ร้อยละ 55.5 2.4) โดยส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในที่ทำงาน (ร้อยละ 47.2) ในช่วงระหว่างเวลา 20.01-00.00 น. (ร้อยละ 27.3) โดยส่วนใหญ่สมัครเป็นสมาชิกเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยตนเอง (ร้อยละ 80.9) และมีประสบการณ์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มานานมากกว่า 4 ปี (ร้อยละ 71.8) โดยมีการติดต่อกับบุคคลในเครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวนมากกว่า 500 คน (ร้อยละ 59.1) และส่วนใหญ่มีการใช้บัญชีเพื่อการติดต่อเครือข่าย

สังคมออนไลน์เพียง 1 บัญชี (ร้อยละ 81.8) ทั้งนี้ อุปกรณ์ที่ส่วนใหญ่นิยมใช้ในการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์คือโทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ 40.9) และเหตุผลที่ส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์คือเพื่อติดต่อกับบุคคลที่รู้จัก (ร้อยละ 15.5) โดยเนื้อหาที่แชร์ในเครือข่ายออนไลน์ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวส่วนตัว (ร้อยละ 14.5) อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ปนกันทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว (ร้อยละ 68.25) โดยคิดว่าไม่มีเหตุผลที่แยกใช้เรื่องงานและเรื่องส่วนตัวในเครือข่ายสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 69.1) นอกจากนั้นยังพบว่านักข่าวส่วนใหญ่มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการส่งข่าวทุกวัน (ร้อยละ 56.4) รวมทั้งยังใช้เพื่อการติดต่อแหล่งข่าวนาน ๆ ครั้งอีกด้วย (ร้อยละ 46.3) โดยส่วนใหญ่ นำข้อมูลที่พบในเครือข่ายสังคมออนไลน์บางส่วนไปใช้ในการทำข่าว (ร้อยละ 70.9) และการนำเสนอข่าวทุกวัน (ร้อยละ 46.3) และส่วนใหญ่เห็นว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงการทำงานและการกระจายข่าวสาร (ร้อยละ 14.8) โดยส่วนใหญ่จะมีการตรวจสอบข้อมูลจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ก่อนและหากไม่สามารถยืนยันข้อเท็จจริงของข้อมูลนั้นได้ก็จะไม่นำข้อมูลนั้นไปเป็นข่าว (ร้อยละ 83.6)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลได้รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.58 รองลงมาคือมีการแบ่งปันความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เป็นแหล่งแสดงความคิดเห็นความเป็นตัวของตัวเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34

ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานทั้ง 2 ข้อที่ตั้งไว้ พบว่า ส่วนใหญ่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดย

เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละตัวแปรแล้ว สามารถอธิบายความแปรผันของตัวแปรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้ดังนี้

1. สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันจะมีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยสังกัด(โต๊ะข่าว)ของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันทำให้มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ัญญธร สารสิทธิ์ (2556) เรื่อง “พฤติกรรมการใช้งานและการคัดเลือกข่าวจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์” ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้งานและการคัดเลือกข่าวจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ โดยศึกษาเฉพาะผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ทั้งช่องฟรีทีวี และเคเบิลทีวีในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ทุกคนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ทั้งในเรื่องส่วนตัวและการติดตามข่าวสารจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อใช้ในการทำงานและเรื่องส่วนตัว โดยเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ส่วนใหญ่นิยมใช้กันมากที่สุด เฟซบุ๊ก ไลน์ และวอตซ์แอป ซึ่งใช้ในการติดตามข่าวสารที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน และได้เคยนำข้อมูลข่าวสารในเครือข่ายสังคมออนไลน์ไปใช้ในการรายงานข่าว โดยส่วนใหญ่จะตรวจสอบข้อมูลก่อน หากไม่สามารถยืนยันข้อเท็จจริงได้ก็จะไม่นำไปรายงาน เป็นต้น

2. สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันจะมีการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน พบว่า ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่มีลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ และสังกัด (โต๊ะข่าว) ต่างกันจะมีการใช้ประโยชน์เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นนทรัฐ ไม่เจริญ (2557)

เรื่อง “การศึกษาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) เพื่องานข่าว: กรณีศึกษาแผนกข่าวภาษาลาว สำนักข่าววิทยุเอเชียเสรี สำนักงานประเทศไทย” ที่พบว่าการทำงานด้านข่าวได้รับผลดียิ่งขึ้น โดยข้อมูลที่ได้จากการสื่อสารทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) สามารถช่วยแก้ปัญหาของแผนกภาษาลาวได้จริงทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล และความคิดเห็นมากขึ้น รวมทั้งยังสามารถช่วยให้การสืบค้นข้อมูลย้อนหลังทำได้ง่ายขึ้นส่งผลให้นักข่าวสามารถเขียนข่าวได้อย่างมีคุณภาพและรวดเร็วมากขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลวิจัยเรื่องพฤติกรรมและการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นที่พบว่าผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น นิยมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊ก (Facebook) ในการติดต่อสื่อสาร การค้นหาข้อมูลและการติดตามสถานการณ์ประจำวันนั้น จึงทำให้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊ก (Facebook) ได้ทำหน้าที่การเป็นแหล่งข่าวขนาดใหญ่สำหรับผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น ซึ่งการที่ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นได้ใช้ประโยชน์จากการนำข่าวในเครือข่ายสังคมออนไลน์มานำเสนอต่อประชาชนอยู่บ่อยครั้งนั้น และในบางครั้งการนำข่าวบางข่าวจากเครือข่ายสังคมออนไลน์มาใช้โดยไม่ตรวจสอบอาจทำให้ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นมีการนำเสนอคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง หรือนำเสนอเพียงฝ่ายเดียวได้ ดังนั้นผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่นจึงควรมีการตรวจสอบข้อเท็จจริง คำนี้ถึงคุณค่าของข่าวให้มาก โดยผู้สื่อข่าวควรพิจารณาให้ความสำคัญกับข่าวที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมหรือประชาชนเป็นอันดับแรก โดยผู้สื่อข่าวจะต้องนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารนั้น ๆ ด้วยความถูกต้อง แม่นยำและเป็นธรรมภายใต้กรอบจริยธรรมสื่อมวลชนของการเป็นนักข่าวที่ดีด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อเป็นการศึกษาเปรียบเทียบ พฤติกรรมและการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวอื่น ๆ ว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไรเพื่อสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำงานของ

ผู้สื่อข่าวในประเทศไทยได้ต่อไป การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ทั่วไปไม่ได้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้านอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ฉัญฉฐร์ สารสิทธิ์. พฤติกรรมการใช้งานและการคัดเลือกข่าวจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2556.
- นนทรัฐ ไร่เจริญ. การศึกษาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) เพื่องานข่าว: กรณีศึกษาแผนกข่าวภาษาลาว สำนักข่าววิทยุเอเชียเสรี สำนักงานประเทศไทย. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2557.
- ลินลดา กองเซ็น. พฤติกรรมการสื่อสารและการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำงานของผู้สื่อข่าวสำนักข่าวเนชั่น. สารนิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2559.

ระบอบออนไลน์

- สุทธิชัย หยุ่น. (2557). โขชัยลมิเดียเครือข่าย. วันที่สืบค้น 22 สิงหาคม 2557 เข้าถึงจาก www.nationgroup.com